

Pautes de neteja i desinfecció de superfícies i espais dels centres educatius per casos de COVID-19

Document provisional del Servei de Prevenció de Personal Docent, aquest document pot ser modificat per la informació tècnica i científica que es vagi publicant pel Ministeri de Sanitat..

Data d'actualització: 30 d'abril de 2020.

1. Introducció

Davant la situació actual i amb la necessitat de frenar la propagació de la COVID-19 (causada pel virus SARS-CoV-2) ens hem vist en la necessitat d'introduir canvis importants en el nostre entorn laboral.

Les mesures descrites en el present document s'han d'aplicar per tal de garantir la seguretat i salut dels treballadors i treballadores docents i no docents que hagin de fer les tasques corresponents a la seva feina de forma presencial.

Tot i que no es coneix de forma precisa, per analogia amb altres infeccions causades per virus, sembla que la transmissió es produiria a través del contacte estret amb les secrecions respiratòries que es generen amb la tos o l'esternut d'una persona malalta. Aquestes secrecions infecten una altra persona si entren en contacte amb les mucoses nasal, ocular o bucal.

Tanmateix, les gotícules que contenen el virus poden dipositar-se en superfícies i espais. Segons diferents autors científics, és possible la transmissió del coronavirus des d'aquestes superfícies contaminades, donada la supervivència que té en les mateixes. L'anàlisi de diversos estudis revela que el coronavirus pot sobreviure en superfícies de vidre, metall o plàstic fins i tot per més de 9 dies (a la temperatura de 30°C o més es redueix el temps de la supervivència).

Donada la potencial supervivència del virus en les superfícies i espais de treball convé establir unes pautes de neteja i desinfecció.

Està demostrat que determinats desinfectants d'ús domèstic i biocides d'ús professional aplicats a les superfícies i objectes els inactiva de manera eficaç.

2. Objectiu

Ateses les recomanacions de les Autoritats Sanitàries de realitzar desinfeccions en diversos centres i llocs, s'estableix com a objectiu, l'establiment d'unes pautes de desinfecció en els centres educatius de l'Administració de la CAIB.

3. Desinfectants

Per realitzar la neteja es pot utilitzar lleixiu, preparant una dilució en aigua que haurà de ser utilitzada de forma immediata, per evitar les pèrdues per evaporació. També es pot utilitzar per a la desinfecció etanol al 62-71% (alcohol) o peròxid de hidrogen al 0,5% (aigua oxigenada). També es poden utilitzar els desinfectants viricides autoritzats pel Ministeri de Sanitat, seguint la informació recollida a les seves etiquetes o fitxes de dades de seguretat. (https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf).

A més d'aquests, hi ha altres viricides autoritzats pel Ministeri de Sanitat. Aquests i els que interessen pel objecte d'aquest document són TP2 (desinfecció de superfícies i aèria, ús ambiental). A la pròpia web del Ministeri de Sanitat pel que fa referència al coronavirus s'ha posat un enllaç amb aquests productes:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas_PT2_ambiental.pdf

Pel que fa a aquests productes, són biocides i es troben regulats per la seva pròpia normativa, la qual cosa fa que no puguin ser aplicats per la empresa convencional de neteja que va als diferents centres de treballs, sinó que han de ser aplicats per empreses inscrites en el Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears:

Mallorca:

<https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/mallorca-33681/>

Menorca:

<https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/menorca-33089/>

Eivissa i Formentera:

https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/ibiza_y_formentera-33090/

4. Com preparar els desinfectants

Per a que el lleixiu sigui eficaç cal netejar prèviament les superfícies amb baietes humides, per recollir la pols.

Després, s'ha de netejar aquestes mateixes superfícies amb una altra baieta humida amb la dissolució de lleixiu al 1:50.

Com preparar el lleixiu de 1:50?

1. Agafar 20 ml de lleixiu domèstica, no importa la marca.
2. Tirar dins d'una ampolla de 1 litre
3. Omplir l'ampolla amb aigua de l'aixeta fins a completar.
4. Tancar i donar-li la volta diverses vegades per barrejar.

Atenció: s'ha de preparar la mescla el mateix dia del seu ús.

Introduir una baieta neta amb aquesta dissolució per desinfectar les superfícies. Netejar la baieta amb l'aigua de l'aixeta després de cada ús i tornar a impregnar-la amb aquesta dissolució de lleixiu. S'han d'emprar guants.

El llocs desinfectats amb lleixiu no es poden ocupar fins que es trobin ben secs.

Els objectes personals es poden desinfectar amb alcohol de 70 °:

- Ulleres
- Telèfons fixos.
- Mòbils (evitar compartir-los)
- Teclats d'ordinador i ratolí
- Claus.

Com preparar l'alcohol de 70°?

1. Partir de l'alcohol per desinfectar les ferides que és el que tenim a casa o als centres de treball, que és l'alcohol de 96°.
2. Agafar 70 ml d'alcohol de 96°.
3. Omplir amb aigua de l'aixeta fins a 100 ml.
4. Tancar i donar-li la volta diverses vegades per mesclar la dissolució .

Mullar un drap net amb aquesta dissolució per desinfectar els objectes personals.

5. Mesures higièniques als centres educatius

Els treballadors han de disposar de totes les eines, equips i materials per realitzar la seva tasca sense necessitat de compartir-les. Al equips on pugui haver un ús compartit (enquadradores, fotocopiadores...) haurà material per a la seva desinfecció abans de l'ús i les instruccions pertinents per fer-ho amb seguretat. També han de comptar amb papereres a l'abast per poder depositar ràpidament el material no reutilitzable.

Retirar tots els elements o objectes decoratius a l'accés dels nins i famílies i que puguin sofrir una major manipulació: revistes, fulletons, calendaris...

Per als documents, paqueteria o correu procedent de l'exterior s'hauria de fer servir guants a la seva recollida i procedir a la seva desinfecció abans del repartiment, sempre que el material ho permeti.

Es reforçaran les tasques de neteja i desinfecció dels centres, especialment d'aquelles superfícies i equips amb els quals es té un contacte freqüent, com taules, taulells, equips informàtics, pom de portes, poms de finestres i d'armaris, accessos, barana de les escales, passadissos i els elevadors. També es netejaran i desinfectaran freqüentment els sanitaris i lavabos.

En aquest cas es recorda que si l'aplicació del producte viricida ha de ser per part de personal professional especialitzat, s'haurà d'assegurar que l'empresa que ho realitza està expressament enregistrada per fer-ho al Registre Oficial dels Establiments i Serveis Biocides de les Illes Balears.

Es revisaran diàriament els dispensadors de sabó i els de paper, envasos de gels o solució hidroalcohòlica i es procedirà a la seva substitució en cas d'avaría o recàrrega.

Diàriament i durant un mínim de quinze minuts s'han de ventilar els espais del centre. Les aules es ventilaran entre classe i classe.

En quant al personal de neteja:

- Es garantirà que en els centres educatius tinguin operatiu un lavabo amb aigua corrent, sabó i paper assecant per a la rentada de mans i solució hidroalcohòlica per a la seva desinfecció.
- Les ungles han d'emportar-se curtes i cuidades, evitant l'ús d'anells, polseres, rellotges o altres adorns.
- En els carros de neteja s'ha de disposar de solució hidroalcohòlica i contenidors tancats amb pedal, per als desfets. En cada lloc de treball s'ha de dotar i facilitar el poder alternar la rentada de mans amb l'ús de gel o solució alcohòlica amb la finalitat de mantenir una correcta higiene.
- Es realitzarà la neteja i desinfecció dels útils de treball, inclosos els carros.

La roba de protecció i els estris es rentaran i desinfectaran segons els protocols establerts aquest efecte en funció de la mena de tasca de neteja realitzada per el/la treballador/a. Les peces tèxtils es rentaran de manera mecànica a 60/90 °C. En cap cas, es pot efectuar la rentada en els domicilis particulars dels/les treballadors/res.

Si els centres disposen de sistemes de ventilació mecànica es recomanen temps d'operació perllongats. Canviar els temporitzadors del sistema per iniciar la ventilació a velocitat nominal al manco dues hores abans del temps d'ús de l'edifici, i canviar a velocitat més baixa dues hores després del temps d'ús. Es recomana mantenir la ventilació encesa 24 hores, amb nivells de ventilació reduïts quan no hi ha presència de persones, però no apagada. Canviar la recirculació de l'aire a 100% aire exterior.

6. Pautes per la neteja i desinfecció del centres quan hi hagi un cas de COVID-19:

A nivell general:

És molt probable que en qualsevol moment les Autoritats Sanitàries decideixen que alguns llocs de treball necessitin ser netejats i desinfectats amb una major freqüència del que és habitual, ja que la majoria són llocs de pública concurrència (oberts o tancats). S'ha de tenir en compte que el Servei de Prevenció treballa de manera coordinada amb la Conselleria de Salut identificant els casos amb COVID-19 de l'Administració i també en la determinació dels casos concrets.

Abans de procedir a una desinfecció convindria realitzar una consulta i valoració al Servei de Prevenció dels llocs de feina que s'han de desinfectar, de vegades hi ha confusió en diversos aspectes (tot o part de l'edifici, casos concrets, si el cas no presentava símptomes en el treball, ...)

Pas previ a la neteja i desinfecció: senyalització i informació Una vegada fora del lloc de treball la persona sospitosa o confirmada amb COVID- 19,

- a) Si el cas ocupa un espai específic (Aula, sala Psico, gimnàs...), ha de tancar-se la porta i senyalitzar-se el risc. Les finestres han de romandre obertes fins que el despatx no s'hagi desinfectat.
- b) Si el lloc de treball del cas es troba en un espai comú , compartit amb altres persones, se senyalitzarà l'àrea 2 metres al voltant del lloc de treball del cas (sòl, mobiliari), i les zones i mobiliari d'ús compartit de tota la sala de treball (armaris o prestatgeries, fotocopiadores, etc.)

A les altres persones treballadores de l'àrea se'ls informarà immediatament i se'ls demanarà que extremin les mesures de higiene personal, així com que s'extremin les mesures de neteja i desinfecció en els punts crítics. Aquesta informació es farà extensiva a tots el personal del centre, inclòs el deneteja i els usuaris.

Neteja i desinfecció:

Encara no queda molt clar si per la neteja i desinfecció en casos probables o confirmats de COVID-19, s'han d'utilitzar els desinfectants domèstics que les Autoritats Sanitàries recomanen o s'han d'utilitzar els viricides autoritzats pel Ministeri de Sanitat, el que implica la contractació per una empresa autoritzada **per l'aplicació** de productes viricides inscrita Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears.

Atesa la gravetat de la situació i l'estat actual dels coneixements tècnics respecte al COVID-19, es recomana la contractació d'una empresa autoritzada per l'aplicació de productes viricides (inscrita Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears) i no deixar aquesta responsabilitat al personal convencional de la neteja.

Aquestes empreses hauran de presentar un Pla d'actuació de neteja i desinfecció que compta amb:

- Un diagnòstic de situació que anirà acompanyat d'una inspecció i una avaluació de la situació i riscos.
- Un programa d'actuació amb pautes de neteja, desinfectants a utilitzar, mètode d'aplicació, protecció dels elements susceptibles de ser afectats (endolls, ordinadors, altres equips informàtics, etc).
- La gestió adequada de residus.

A més ofereixen successius treballs de desinfecció amb caràcter preventiu els dies posteriors a la desinfecció.

7. Gestió de residus

Es disposaran poals amb tapa i accionats per pedal a diferents llocs del centre a on es depositaran les mascaretes, guants, papers utilitzats per rentat de mans o desinfecció de materials... Una vegada plena, aquesta es ficarà dins una segona bossa i es disposarà en el contenidor de rebuig.

La resta de residus comuns es tractaran de la mateixa forma en que s'havia anat fent fins ara, respectant la segregació dels mateixos.

ANNEX 1. EXEMPLE DE SENYALITZACIÓ QUAN HI HA UN CAS DE COVID-19 **Senyalitzar pel responsable de l'edifici, marcar la senyal de risc visible**

A un aula:

Frase de risc directament a la porta.

Frase de risc: "PROHIBIDA L'ENTRADA, EN AQUEST ESPAI HI HA UN CAS DE COVID-19, NOMÉS PERSONAL AUTORITZAT FINS A LA SEVA DESINFECCIÓ"

En un espai ample de treball, compartit amb altres persones:

Senyalitzar el lloc de treball amb la frase de risc (per exemple en la pantalla de l'ordinador) i cinta senyalitzadora o aïllant al terra, millor groga en una àrea de 2 metres al voltant del lloc de treball. Les zones i mobiliari d'ús compartit (armaris o arxivadors, fotocopiadores, etc) aferrar directament la senyal.

Frase de risc: " NO SOBREPASSAR LA CINTA FINS A LA SEVA DESINFECCIÓ. EN AQUEST LLOC DE TREBALL HI HA HAGUT UN CAS DE COVID-19. "

A l'edifici de manera general:

Recomanable pictograma de perill en general i frase de risc principalment a les portes d'accés i sortida de l'edifici, ascensors i banys implicats.

Frase de risc: "EXTREMAR LES MESURES D'HIGIENE PERSONAL .EN AQUEST EDIFICI (INDICAR LA PLANTA O ZONA SI PROCEDEIX) HI HA HAGUT UN CAS DE COVID-19)

Pictograma Risc Biològic

Pictograma: Perill en general

L'objectiu de la senyalització és informar de què s'extremen les mesures d'higiene personal a tota la població que accedeixi a l'edifici. És recomana el pictograma de perill en general i no el de risc biològic per a què no hi hagi la sensació que tot l'edifici està infectat.